

День 4

День школярів

Вчимося жити без конфліктів!

Конфлікти існували завжди, а перші спроби їх осмислення відносяться до глибокої давнини. Древні філософи вважали, що сам по собі конфлікт не поганий і не хороший, він існує всюди незалежно від думок людей про нього. Весь світ повний суперечностей, з ними неминуче пов'язане наше життя. Недарма говорять: «Якщо у вашому житті немає конфліктів, перевірте, чи є у вас пульс».

Позитивні сторони конфлікту (у випадку позитивного вирішення конфлікту):

- розв'язання тієї проблеми, що породила суперечності й викликала зіткнення;
- досягнення розуміння й довіри;
- зміцнення партнерських стосунків і співробітництва;
- сприяння зниженню соціальної напруженості та ліквідації стресової ситуації, допомагає «випустити пар», розрядити обстановку;
- позбуття небажаних рис характеру (почуття неповноцінності, покірності, догідливості...);
- підвищення рівня соціалізації людини, розвитку її як особистості;
- сприяння адаптації людини в колективі, оскільки саме під час конфлікту люди більшою мірою розкриваються.

Негативні сторони конфлікту:

- невдоволеність людей спільною справою;
- відхід від вирішення назрілих проблем;
- наростання ворожості в міжособистісних і міжгрупових відносинах;
- послаблення згуртованості колективу;
- використання насильницьких методів;
- з'являються ознаки негативного психічного стану (почуття пригніченості, песимізму й тривоги), що призводять людину до стану стресу;
- розчарування у своїх можливостях і здібностях;
- виникнення почуття невпевненості в собі, втрата колишньої мотивації, руйнування наявних ціннісних орієнтацій та образів поведінки.
- у гіршому випадку наслідком конфлікту може стати й розчарування, втрата віри в колишні ідеали, що породжує девіантну поведінку і, як крайній випадок, — думки або, навіть, спроби піти із життя.

Мистецтво вирішення конфлікту

Суперництво.

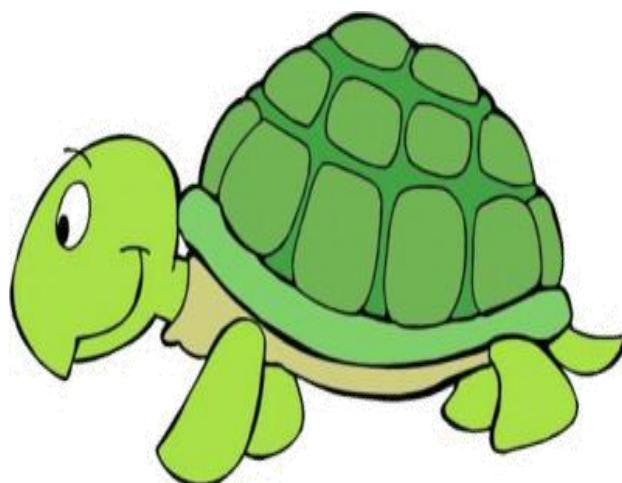
Суперництво полягає в нав'язуванні іншій стороні вигіднішого для себе рішення. Суперництво виправдане у випадках: явної конструктивності пропонуваного рішення; вигідності результату для всієї групи, організації, а не для окремої особи чи мікрогрупи; важливості результату боротьби для того, хто підтримує дану стратегію; відсутності часу на домовлення з опонентом. Суперництво доцільне в екстремальних і принципових ситуаціях, у разі дефіциту часу та високої імовірності небезпечних наслідків.

Пристосування.

Пристосування чи поступка, розглядається як вимушена чи добровільна відмова від боротьби та здавання своїх позицій. Прийняти таку стратегію опонента змушують різні мотиви: усвідомлення своєї неправоти, необхідність збереження гарних стосунків з опонентом, сильна залежність від нього; несерйозність проблеми. Крім того, до такого виходу з конфлікту приводить значний збиток, якого завдано у процесі боротьби, загроза ще більш серйозних негативних наслідків, відсутність шансів на інший результат, тиск третьої сторони.

Уникання.

Відхід від рішення проблеми чи уникання є спробою вийти з конфлікту з мінімальними втратами. Оponent переходить до цього способу після невдалих спроб реалізувати свої інтереси за допомогою активних стратегій. Власне, мова йде не про розв'язання, а про згасання конфлікту. Відхід може бути цілком конструктивною реакцією на тривалий конфлікт. Уникання застосовується у випадку відсутності сил і часу для усунення суперечностей, прагнення виграти час, наявності труднощів у визначенні лінії своєї поведінки, небажанні вирішувати проблему взагалі.

Компроміс.

Компроміс полягає в бажанні опонентів завершити конфлікт частковими поступками. Він характеризується відмовою від частини вимог, які раніше висувалися, готовністю визнати претензії іншої сторони частково обґрунтованими, готовністю пробачити. Компроміс ефективний у випадках: розуміння опонентом, що він і суперник мають рівні можливості; наявності взаємовиключних інтересів; задоволення тимчасовим рішенням; загрози втратити все.

Співпраця.

Співробітництво вважається **найбільш ефективною стратегією поведінки** в конфлікті. Воно припускає прагнення опонентів до конструктивного обговорення проблеми, розгляд іншої сторони не як супротивника, а як союзника в пошуку рішення. Найефективнішим є в ситуаціях: сильної взаємозалежності опонентів; схильності обох ігнорувати розходження у владі; важливості рішення для обох сторін; неупередженості учасників.

Дай відповідь собі і зроби висновки!

1. Про які способи вирішення конфліктів ти дізнався?
2. Який із цих способів вирішення конфліктів притаманний для тебе особисто?
3. Який спосіб є найефективнішим для вирішення конфліктної ситуації?

Отже, як ми з вами бачимо, для того щоб не зіткнутися у реальному житті та не спричинити конфліктну ситуацію, необхідно прислухатися до інших людей, співпрацювати з ними.